

Kaple sv. Kříže „U Krista Pána“ Poutní místo na Dunajovické hoře.

Foto: Lucie Uhlířová 22. 6. 2007

Kaple byla zbudována na Dunajovické hoře (504 m. n. m.) na bývalé rušné křižovatce cest z Lomnice nad Lužnicí do Ledenic a Dvorců (Dvorecká) nebo do Lišova, jako kaple sv. Anny.

Ke stavbě kaple se váže několik pověstí. Podle jedné kapli postavil SLEPEC, který se omyl léčivou vodou vyvěrající ze studánky pod kaplí a zrak se mu navrátil.

Druhá pověst vypráví o důstojníkovi francouzské armády a jeho sluhovi z dob napoleonských válek, kteří převáželi truhlu s domnělým válečným pokladem z Ruska. Vojáci požádali sedláka hospodářického tehdy na statku č.p. 16, aby jim ukázal směr cesty do Ledenic. Když přijeli do místa, kde se nyní nalézá kaple sv. Kříže, museli z cesty odstranit kmen

(údajně byl nastražen). Když se oba vojáci sklonili, aby kmen odstranili, chamtivý sedlák je zabil, aby se zmocnil domnělého válečného pokladu. Těla i se saněmi hodil do tůně. V truhle poklad nebyl. Sedláka tížilo svědomí, a tak věnoval faráři peníze na vystavění kaple. Na smrtelné posteli se údajně ke svému činu přiznal.

*Historicky je doloženo, že již před rokem 1885 kaple stála. Roku 1885 přispěla větší finanční částkou představená sester sv. Karla Boromejského v Třeboni, Eufrasie Steinerová, **na pořízení zděných zastavení křížové cesty ke kapli nad pramenem.** Potřebný obnos také sebrali zbožní občané Dunajovic a okolních vsí, a tak bylo postaveno okolo Dunajovické hory 14 zděných zastavení křížové cesty.*

V té době byla též opravena kaple „U Krista Pána“. Na kapli byla umístěna věžička opatřena zvonem sv. Cyrila a Metoděje, Floriána a Jana Nepomuckého. Zvon světil českobudějovický děkan a kanovník P. Václav Marek. Slavnostní žehnání kaple, čtrnácti zastavení křížové cesty a pouť proběhly dne 27. září 1885. Kapli sv. Kříže a oltář tehdy posvětil třeboňský děkan P. František Toušek. Kaple též obdržela povolení od českobudějovického ordinariátu ke sloužení mši svatých.

Zastavení křížové cesty s obrazy od děkana Bedřicha Kamarýta z Deštné posvětil kvardián františkánů P. Kolumbán Racek z Jindřichova Hradce za asistence faráře Jana Hanzlovského z Dolních Slověnic, faráře F. Ritta ze Štěpánovic a kaplana A. Vedrala z Lišova. Hned následující pátek sloužil mši svatou v souvislosti s lidovou misíi redemptorista P. Josef Nedbal ze Svaté Hory za účasti obrovského množství lidu.

Obec Dunajovice patřila po zániku feudalismu až do roku 1960 k okresnímu hejtmanství České Budějovice, k soudnímu okresu Lišov, po církevní stránce i dodnes patří do farnosti Dolní Slověnce.

Roku 1894 darovala kapli „U Krista Pána“ z vděčnosti za uzdravení jistá komorná sochu sv. Rozálie, která byla umístěna do tumbly oltáře (žehnána 14. května 1894) a na rozšíření kaple věnovala 100 zlatých.

Poutě se konaly na Pondělí svatodušní za účasti obyvatel obcí Dunajovic, Slověnic, Miletína, Štěpánovic, Přesecky, Břilic, Lišova a Třeboně. Velký příval poutníků zažilo toto poutní místo také v létě roku 1901. 23. června 1901 se konala velká pouť za účasti poutníků z osady slověnické.

Křížová cesta XIV. zastavení 26.12.2006.
Foto Lucie Uhlířová

Křížová cesta XIV. zastavení 20.5.2007.
Foto F.Uhlíř

Procesí přišla též z Bošilce, Lomnice, Ševětína, Modré Hůrky, Třeboně a Lišova. „Tak mnoho lidu nábožného ještě u Pána Krista nikdy nebylo. Každý duchovní správce vykonal se svou osadou pobožnost křížové cesty“.

Poutní tradice se dochovaly až do 50. let 20. století. Poté se „na pouť“ konala pouze mše svatá vždy v neděli na církevní slavnost Soslání Ducha svatého (sedmá neděle po Velikonoční neděli) v kapli Zvěstování Panny Marie (postavena roku 1857) v obci. Krátce byly tradice obnoveny v letech 1967, 1968 a 1969. Dále až po roce 1989.

Kaple sv. Kříže „U Krista Pána“ i křížová cesta je v majetku obce Dunajovice. V létě roku 1962 byla opravena střecha kaple sv. Kříže (částečná výměna krovu a nové oplechování střechy). Při této příležitosti byla opravena též křížová cesta. Další oprava křížové cesty proběhla na 100. výročí roku 1985 i s výměnou obrazů.

Poslední oprava křížové cesty se uskutečnila v době od 10. dubna 2007 do 20. května 2007. Prořezávky náletu provedl Pavel Maňura z Dunajovic, Zednické práce provedla firma ODAŠT s.r.o (pan J. Vlček),

Břilice, rámy obrazů truhláři Jan Sýkora z Dunajovic a jeho vnuk Jan Víta z Dunajovic. Nápis pod obrazy zhotovila Lucie Uhlířová z Českých Budějovic. Celkové náklady na opravu byly necelých 85 tisíc Kč. 27. 5. 2007 se konala tradiční pouťová mše svatá v kapli sv. Kříže.

Následující neděli se konala rodinná pouť na Dunajovickou horu. Mši svatou v kapli sv. Kříže sloužil správce farnosti Jan Doležal.

15. 9. 2007 se uskutečnilo žehnání křížové cesty po poslední opravě též správcem farnosti Janem Doležalem.

František Uhlíř

Lom na Dunajovické hoře 26. 12. 2006.
Foto Lucie Uhlířová

Sepsáno za použití publikací: Jiří Černý „Poutní místa Českobudějovicka a Novohradská“, Pavel Koblasa „KRAJEM LESŮ A RYBNÍKŮ“, strojopisu Jana Štěcha „POUTNÍ KAPLE NA DUNAJOVICKÉ HOŘE, a z vyprávění občanů Dunajovic.